

vår tro pröfvad, då den kära fadershanden till hvilken vi sågo upp för fyllandet af våra många behof, dröjde något litet. Vi nedföllu i bön inför vårt lifs Gud, påminnande honom om hans löften, och han svarade efter *sitt* mått. Den 1 februari kom ett bref utan underskrift med 1000 kronor, och intill denna dag veta vi icke hvem den var som fick gå vår Faders ärende så i rätt tid! Hjelpen genom sådana stora handräckningar är så synbar, så öfverväldigande, men huru dyrbara i Herrens ögon äro icke också alla de *täta, små* dropparna, som icke kunna här uppräknas, men som han dock brukar att fylla de *dagliga* behofven! De stå uppskrifna i hans bok! Och huru har icke, äfven i det nya hemmet, nästan hvarje möbel sin särskilda historia! Huru *många* hafva icke sålunda bidragit att göra vårt hem så prydligt som det nu är. Herren känner alla, och han säger: "I hafven det gjort *mig!*"

Ett passande skyddshem hade nu vår Fader gifvit oss, men mycket fattades der ännu och tron hade god öfning. Som våra skyddslingars förnämsta sysselsättning är tvätt, är ju vatten en nödvändighetsartikel. Ej så litet tålmodspröfvande var det derföre att det stora förråd af vatten som behöfdes, måste i små sår uppforslas från Hammarby sjö på kälke eller kärra, då icke sällan största delen utspildes på vägen. Hjelpen kom icke på en gång. Först bådo vi Gud om en vatttunna, och kort derefter skänkte en besökande en sådan. Det blef dock på längden för dyrt att leja häst, och vi vågade bedja vår Fader om en vattenledning. Ingen-ting kunde den tiden se omöjligare ut, men *Herrens hand är icke förkortad*. Lika trängande voro behofven af en ny tvättstuga samt en bagarstuga — allt fram-lades för Herren, och han svarade ljufvigt: den 16 jan. 1882 hade vi tackmöte icke allenast för vattenledningen utan äfven för en ny präktig tvättstuga samt en bagarstuga. Glädjen var stor, festen inbjudande och minnesrik. Såväl rummien som tvättstugan och vattenkastaren voro festligt prydda med kransar af lingonris och andra skogsprodukter. På Guds ord och sång var ingen brist. Våra hjertan flödade af Herrens lof.

Lika trängande var behofvet af ett nytt plank om-

kring den stora trädgården. Det var icke allenast obehagligt, utan för en sådan plats på det högsta otjenligt att dåliga personer kunde gå ut och in genom den söndriga inhägnaden. Vi ropade till Herren, och han svarade på det egendomligaste sätt genom att tillställa okynniga gatpojkar att, under hurrarop, anfalla och omkullkasta hela planket åt gatan, som gjorde den skyndsammaste hjälp alldeles ombärlig. Svar på bön fingo vi redan följande dag, då vår värd började att dels reparera, dels förnya planket. Den obrukbara återstoden fick äfven blifva till gagn, då vi, under vedbrist, fingo bruka den till bränsle. Vår Fader vare pris och lof för *allt!*

På samma faderliga sätt har vår Gud sörjt för alla det nya hemmets behof. Han har välsignat vårt förråd och låtit oss intet fattas. Han har böjt hjertan såsom vattubäckar och gjort så många villiga att hjälpa oss. Stundom ha vi känt de redskap han brukat, stundom icke. En gång behöfdes en byrå i det nya hemmet och detta behof frambars gemensamt under morgonbönen. Samma dag voro husmodern och hennes biträde utgångna i något ärende. Under tiden kom en okänd person och lemnade en byrå. Skyddslingarna trodde att husmodern köpt byrån ute i staden och hemskickat den, men nej — de fingo snart veta att Herren hört bön och just skickat hvad de på morgonen bedit om.

Den 9 januari 1882 var en underlig dag. Vi hade bedit Herren att göra oss skuldfria och låta oss förblifva skuldfria på det nya året, med anledning af språket: "Varen ingen något skyldige." Vi hade så många gånger fått svar genast — nu dröjde vår Fader för att pröfva vårt förtroende till honom. Det blef bönerop på hemmen. Behofvet var stort. Penningarne voro slut och äfven vårt förråd af mat, mjöl, ved, m. m. — Huru dyrbart blir icke Guds löfte under sådana tider: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig!" . . .

Svaret kom i rätt tid; utan något slags tillkännagifvande inför människor af vår nöd gaf vår Fader oss en verklig "tionde dag." På morgonen kom ett bref med 15 kr.; på förmiddagen skänktes fisk till ett helt mål på skyddshemmet. Samma förmiddag gaf en vän

löfte om tre säckar mjöl, hvilka kommo följande dag. På middagen lemnade en annan vän 50 kronor att användas efter behof. Samma afton gaf en annan vän löfte om 3 lass gammalt virke till bränsle, som sändes följande dag; och slutligen, samma minnesrika dag, kom ett bref, innehållande 500 kr. Så har det behagat vår Gud att uppfylla alla våra behof efter sina rikedomar i Kristus Jesus. Fil. 4: 19.

Samtidigt fingo vi den länge sökta tillåtelsen beviljad att på skyddshemmet få hafva en gris och dertill fingo vi äfven en liten präktig fyrfoting till skänks, dess stia iordningsställd och vid afsyning gillad. Samma person skänkte oss äfven en ko, som under sommaren hufvudsakligen föddes i trädgården och slagades på hösten.

Under vintern har vårt skyddshem vanligen varit öfverfullt. På sommaren deremot har stundom funnits lediga platser. Oftast sökes plats af qvinnorna sjelfva; stundom uppsökas de af bibelqvinnorna. Ansökningar komma ock ej sällan från fängelset.

Hemmets uppgift är att fostra sina skyddslingar till dugliga tjenarinnor, vänja dem vid arbete och huslighet och framför allt att utså lifvets ord i deras dyrköpta själar.

Våra skyddslingars förnämsta sysselsättning utgöres af tvätt och täckstickning samt trädgårdens skötsel, dertill kommer all sömnad för hemmet, alla husliga sysslor derstädes samt emellanåt väfvad, spånad, strumpstickning och främmande linnesömnad. Arbete har aldrig fattats under alla de år arbetet fortgått.

Resultaterna äro naturligtvis olika efter olika individer. Stora svårigheter, ja, djupa vatten uteblifva icke. Jesus, syndares vän, måste sjelf gifva uthållighet och *ny kraft* för att icke tröttna i arbetet. Det är visserligen ett *lidande med Jesus* — men också ett *uppskärande med honom*.

Särdeles efter tider af ljufviga nådesvindar kommer ofta ett "iligt väder" från mörkrets rike, som rycker med sig obefästade själar, hvilka en tid ingifvit förhoppning. En rycker andra med sig — hvarthän? — —

Goda platser för våra från skyddhemmet utgångna tjänarinnor hafva icke varit sällsynta och en del hafva gifvit rörande bevis på sin kärlek till hemmet. Flera af dem hafva ingått hedrande äktenskap. Mycken uppmantran hafva vi rönt från myndigheternas sida och under senare år har fångvårdsstyrelsen lemnat ersättning för i hemmet intagna frigifna fångar. Detta, jemte hvad som genom arbete förtjenas, kan dock icke motsvara hemmets utgifter, utan bekostas årligen hyra, aflöningar, en dryg del ved m. m. ur hemmens gemensamma kassa. Huru stort att denna gemensamma kassa alla dessa 15 år slutat *utan skuld!* Visserligen få vi uppresa ett *Eben Ezer, ända hittintills har Herren hulpt oss.*

Den 4 april 1889, 10 år efter det nya hemmets början, firades ett tackmöte på vårt skyddshem. Det var helsosamt att påminna hvarandra om huru många gånger under dessa år Herren härligen hulptit. Störst af alla tackämnena var ju att se många af våra hembjudna skyddslingar glada och lyckliga ibland oss. Några voro gifta och tvenne hade sina män med sig, hyggliga, med utseende både af duglighet och belåtenhet. Några af våra skyddslingar buro prägel af Guds frid. Alla sågo ordentliga ut. Hvem om icke vi skulle prisa Herren!

Skyddshemmets sal var på tackmötet festligt klädd med stora enar och kransar af lingon- och enris; midt på väggen var af lingon- och enris bundet 1879 och 1889 samt derunder måladt: "*Herren förser*" just ett uttryck af vår erfarenhet särskildt under dessa 10 år. Herren gaf oss rikligen Guds ord och sång. Herren var med och vi skiljdes med glädje, lofvande vår Gud för all hans nåd.

De vissaste frukterna af arbetet se vi uti dem som hemförlofvats genom en salig, fridfull död, och vi vilja här, syndares Frälsare till ära, meddela några korta lefnadsteckningar, hvilka förut varit tryckta; må de, här samlade, bidra till hans pris, som *igenlöst oss åt Gud*

med sitt blod. Må vi aldrig förtvifla om någon med-
människas frälsning så länge det, heter i dag, utan upp-
muntras att med Jesus söka hans borttappade pennin-
gar, då vi här höra om

Några juveler hemtade ur dyn och af den store
Mästarens hand beredda till prydnader
i hans konungsliga diadem.

*De skola vara mina, säger Her-
ren Zebaoth, på den dagen då jag
samlar mina juveler.*

Mal. 3: 17. (Eng. bibelöfvers.)

Den 5 febr. 1884 kl. 4 f. m. hemtade Herren en
af sina ädelstenar på *skyddshemmet vid Hvita Bergen*.
Kontrasten mellan hennes mörka barndom och hennes
ljusa, triumferande hemförlöfning är slående stor. Det
torde icke vara förspild tid att egna en liten stund åt
den enkla skildringen af hennes lif; tiden före hennes
intagande i hemmet är tecknad efter hennes egna ord.

Klara Charlotta O. föddes den 23 juni 1845 i Årsta
socken i Upland. Hennes fader dog, då Klara var 5
år gammal, hvarefter modern gifte om sig med en fisk-
köpare i Stockholm. Från denna tid blef flickan af sina
föräldrar hårdt misshandlad: blef dagligen utdrifven att
tigga, och, då hon kom hem utan att hafva lyckats få
någonting, blef hon illa slagen. Styffaderns hårdhet gick
derhän, att han en dag band henne vid soffan och sedan
han glödgat eldgaffeln, slog han henne dermed på det
förskräckligaste; om icke folk tillkommit hade han sä-
kert dödat henne. Ännu efter döden bar hennes lik djupa
ärr, märken efter styffaderns slag, och döfhets följde
hennes genom hela lifvet. Marterad och förskrämd, rymde
Klara med sin lille bror från föräldrarna och tog i sin
nöd sin tillflykt till polisvaktkontoret. Fadern blef till-
kallad och stäld för rätta; han måste bekänna, huru han
misshandlat sina barn och dömdes till 4 års fängelse.
Klara fördes till lasarettet, der hon till följd af sina sår
låg 1½ år.

Då Klara var 9 år gammal tog hennes mor plats
hos en restauratör P... Klara måste gå med sin mo-

der dit och var der utsatt för många skändligheter; då hon nekade att gå in derpå, fick hon stryk af sin moder. Ånyo tvingad att tigga, fick hon skaffa sig husrum om nätterna. - Modern blef kallad i polisförhör för sitt uppförande, hvilket gjorde att Klara fick ändå mera stryk. Vid denna tid kom fadern hem från Långholmen, och modern hade god hjälp uti honom att miss-handla sina barn till den grad, att grannarne måste bedja föräldrarne att ej alldeles slå ihjel dem. En gång tog fadern flickan och kastade henne som en boll genom förstugudörren ut på gården, der hon föll med hufvudet blott en hårsman från en hvass sten. En annan gång undflydde Klara faderns misshandling genom att taga sin lille bror på ryggen och hoppa ut genom fönstret. Det gick slutligen så långt, att fadern slog hennes lille bror så hårdt mot kakelugnen, att gossen dog 20 minuter derefter, och fadern fick åter ett års fästning. Klara måste, tillföljd af grym behandling, gå på kryckor och var nästan svagsint. Medan fadern denna gång satt på fästning, fick en annan mansperson bo i deras s. k. hem; modern satt denna tid på torget och hade handel, och Klara lemnades ensam med denne grymme bof, som förstörde henne så gräsligt, att hon måste komma på sjukhus, och mannen fick 5 år på Långholmen.

Då Klara åter tillfrisknat och kommit "hem" blef hon en dag af sin moster, som då vistades der, tillsagd att skura golfvet; en yngre broder, 5 år gammal, gick, dem ovetande, efter vatten, blef öfverkörd på gatan och hemburen död. Modern, som satt på torget, kom hemrusande och slog Klara på det förskräckligaste. Mostern ville taga Klaras parti, men då mannen hemkom körde han ut både Klara och hennes moster.

Värnlös, i ordets fullaste bemärkelse, tog Klara sin tillflykt till en familj, genom släktskap förbunden med restauratör P., hos hvilken hon förut varit med sin mor. Genom dessas försorg fick Klara vistas hos fru P. från sitt 10:de till 13:de år, och hade hon der den dagliga jämmern att se ett olyckligt äktenskap. Vid 13 års ålder blef hon skickad till Adolf Fredriks fattighus. Ofta sprang hon då till ofvannämnda familj,

och, då hon en dag af frun skickades efter vatten, tog hon ölbuteljer i flaskan, hvilka hon gömde, och gick sedan efter vatten; det lyckades en gång utan att bli upptäckt, och hon gjorde om samma sak. En gång gick hon från fattighuset för att helsa på sin styffar och blef der, tills polisen fick reda på henne; hon blef då åter skickad till fattighuset samt derifrån till Södra arbetsinrättningen. Efter en månads vistelse der, begärde hon permission för att helsa på ofvannämnda familj; här var det nu upptäckt, att hon stulit ölbuteljerna, för hvilket hon dock fick förlåtelse, och oss veterligt har hon sedermera icke stulit. Hon gick icke tillbaka till inrättningen, utan kom till en gammal qvinna, hos hvilken hon for mycket illa.

Sådan är den hemska taflan af Klaras barndom. Vi kunna ej gerna utan rörelse betrakta dessa mörka skuggor, hvilka bilda en sådan kontrast mot de ljufviga barndomsminnen, som helt visst framträda hos mången läsare af Klaras barndomshistoria. Mätte ock denna jämförelse framkalla en djupare känsla af tacksamhet än någonsin förr! Må vi, innan vi fortsätta olyckskedjan under ungdomsåren, stanna något litet och fråga: hurudana skulle *vi* blifvit under inflytelsen af en sådan uppföstran?

Innan vi döma hårdt öfver hennes ungdoms lättsinniga lif eller våldsamheten af hennes lynne, må vi lägga handen på hjertat sägande: "den som utan synd är, han kaste första stenen!" Våra ögon kunna icke gerna fördraga sådana hemska skildringar, det är sant; dock, huru skola vi få sinne att hjälpa dessa nödstälda, om vi ingenting veta om deras nöd? Och böra icke våra ögon fördraga att *läsa* hvad dessa våra medmeniskor måste fördraga att *uthärda*?

Vid denna tid se vi hos Klara en sträfvan efter upprättelse, som torde hafva lyckats, om en hjälpsam hand blifvit henne räckt. Hon sökte sig plats som tjenarinna; erhöll slutligen en sådan och lyckades behålla den från okt. 1861 till följande mars månad. Detta bevisar att hennes anlag ej voro dåliga; dock det våldsamma lynnet tog öfverhand. Åter utan tjänst gör hon nu bekantskap med en dålig flicka, som lockar henne

med sig in i otuktens snaror. Här stupar vägen brant ned i förderfvets djup. Huru mången har ej fallit på detta sätt! Den falska vännen stal en gång penningar och stoppade dem på Klaras rygg, som för detta fick 7 dygns vatten och bröd samt 3 månaders fängelse. Utkommen från fängelset hade hon ingenstädes, der hon kunde finna skydd, utan låg ute, hvar hon kunde, under brädhögar vid nybyggen m. m., der hon kunde gömma sig för polisen. Under sådana omständigheter erbjöds henne husrum hos en fru, som hade rum för dåliga qvinnor; ditkommen blef hon genast anmäld för polisen och — inskrifven på "byrån."

Den prostituerade qvinnans jämmerliga läge finnes icke ord att beskrifva! Den ena berättelsen hemskare än den andra har anförtrotts mig och alltid återstår dock något ännu hemskare att få höra. Den som betviflar tillvaron af ett helvete borde öfverbevisas genom den försmak deraf, som finnes på jorden. O, mensklighetens förnedring!

Klara, sträfvade ännu emot den hvirfvel, hvaruti hon blifvit indragen. Hon bad fru P. att få komma till henne; var der 2 månader och sökte derefter inträde på magdalenahemmet vid Ersta, dit hon kom den 9 febr. 1863 och blef der till maj månad samma år, då hon fick plats i Enköping, men var der endast till augusti månad, då hon återvände till Stockholm. 1864 födde Klara en flicka, den hon hade sjelf från mars till aug.; kom till Södra arbetsinrättningen samma år och vistades der under 10 år! Under denna tid fick hon ofta bref af sin styffar, som låg på Katarina sjukhus. Han ville hafva sin dotters förlåtelse för det onda han tillfogat henne, men hon ville ej förlåta honom; hon kunde ej glömma att han slagit henne döf, bränt och misshandlat henne. Men då fadern var död, sörjde hon öfver sin oförsonlighet och, för att fördränka samvetets röst, tog hon tröst i glaset. Klara började suppa och var ofta berusad. I sin jämmer sökte hon sig in vid Grubbens gårde och var der någon tid. 1875 sökte hon sig åter tjänst, men kunde ej bibehålla den. En tid af stor förnedring följde. Hon söp, drack och förde ett lättsinnigt lif och var känd under namnet "fyll-Klara."

Begärde åter inträde på Södra arbetsinrättningen, dit hon kom den 27 nov. 1878, men sjuknade samma natt och låg till sängs till följande febr. månad. I juli utskrefs hon derifrån och sökte åter inträde på Ersta magdalenahem, dit hon kom den 25 aug. 1879 och var der 1½ år. Hon ansågs der vara "mycket svår." Till följd af sitt uppförande skiljdes hon derifrån, men plats anskaffades henne i Enköping, der hon sjuknade och återvände snart till Stockholm, hvarpå hon sökte inträde å skyddshemmet vid Hvita Bergen och der intogs den 26 okt. 1881.

Härmed börjar en ny period af Klaras lif. Vi mot-togo henne, i ordets fulla bemärkelse, en ruin. Hennes helsa var bruten, bröstet hårdt angripet; ett otygladt lynne lät henne stundom liksom sticka omkring sig som en törnbuske, men ibland erkände hon det, önskande det vara annorlunda, men var sig ej sjelf mäktig. Klara, om någon, behöfde *hjelp*. Den första *hjelp* Klara erfor var, tror jag, att hon kände sig *älskad*. Hon hade icke haft öfverflöd af den rosen under sitt bittra lif. Man fick jemka med henne annorlunda än med andra. Ett litet exempel: En dag blef jag ombedd att tala med henne, emedan ett af hennes våldsamma utbrott egde rum: hon plägade då ej ens gå till bordet och äta, lemnade sitt arbete o. s. v. Jag försökte först att tala allvarsamt med henne, men då jag märkte henne vara alldeles otillgänglig, lemnade jag henne och suckade till Herren om ingång till hennes hjerta. Hon var grufligt förbittrad och utfor mot hela hemmet och alla dess invånare — dock *en* undantagen: jag visste att Klara hade en favorit — en ko, som Herren skänkt oss och som Klara skötte med största trohet. Då jag återvände till Klara, började jag att samtala om kon, hvarvid Klaras ansigte efterhand uppklarnade, tills jag inföll: "men, kära Klara, då äro ju ändå inte alla svåra och elaka på skyddshemmet, två äro ju snälla: kon och Klara!" hvarpå Klara, halft blidkad svarar: "mamsell är snäll hon också." Nu hade jag ingång. "Men, kära Klara, äro vi båda snälla, Klara och jag, vet du hvad då vi båda hafva att göra? Då hafva vi att *börja* vara snälla och vänliga mot alla de andra, så kanske de till sist blifva snälla också — så gör Jesus mot oss." Och

så var striden utkämpad för den gången, vreden var lagd och Klara var "snäll." Hennes arbete på hemmet var mest att hjälpa till med kläders hängande; hon hade sinne för ordning och var, vid godt lynne, en god hjälp i många hänseenden. Hon hade godt minne, var pålitlig och sanningsenlig. Flere gånger var hon berörd af Guds Andes klappande på hennes hjerta, men då det våldsamma lynnet åter utbröt, gaf hon upp alltsammans såsom omöjligt.

Kort före jul 1883 skedde en märkbar förändring med henne; hon sade sig vilja lemna sig helt åt Herren, och det visade sig vara icke endast ord utan verklighet. O, huru trofast Herren är! Hans rike och regering heter nåd, nåd, oförskyld nåd. Huru går icke den gode Herden efter sitt borttappade får, *till dess han finner det*. Klaras omvändelse föregicks af ett af hennes vanliga utbrott. Efter några dagars fördrag och tålmod samtalade husmodern med henne, då hon erkände huru illa hon uppfört sig och bad hjertligt om förlåtelse. Hon blef visad till Jesus, som lofvat frälsa sitt folk från deras synder. Hon berättade sedan, att hon den aftonen af hjertat utgöt sin nöd för Jesus, syndares Frälsare, bedjande Herren frälsa hennes arma själ. Den 14 dec. var möte på sjukhemmet; Guds ord, som förkunnades der, träffade ytterligare Klaras hjerta, hon bekände sig vilja *helt* tillhöra Herren, trodde syndernas förlåtelse och rening i Jesu blod, fick frid med Gud och blef från den dagen lycklig.

Den 26 jan. 1884 nedlades Klara på sjuksängen, som blef hennes dödsbädd, hvarom hon från början hade den fullkomligaste visshet. "Klipp af mig håret," sade hon bland annat, "jag behöfver det aldrig mera, jag kommer aldrig upp mera." Sjukdomen, som varade något öfver en vecka, var en tid af triumf. Döden var uppsvulgen i seger. Då en af flickorna gret, för att hon skulle dö, sade hon med segerfröjd: "Jag skall icke dö, jag skall lefva evinnerligen. Jesus har förlåtit mig alla mina synder." Hon hade haft mörker nog under sitt lif; hennes hemgång var idel ljus, ljus och seger under svåra plågor. Hennes sista önskan att få dö i sitt kära hem, "ty der bodde Gud och hans

folk“, fick hon gerna uppfylld. Hon var så mild, så tacksam, så lycklig, att hvar och en passade henne så gerna, och då hon mot slutet blef tung att lyfta, hade hon natt och dag tvenne hos sig som passade på hennes minsta vink. “Det blir inte länge,“ sade hon allt emellanåt, “Jesus kommer så fort han hinner.“ Ett par dagar efter hennes insjuknande skickade hon mig bud, att hon ville tala vid mig; dock skulle jag icke gå enkom, utan då jag hade ärende ditåt. Jag gick strax, hvilket nu hjertligt fröjdar mig; hon var då ännu ganska stark och kunde begagna sin lur; några dagar senare — och jag hade gått miste om en af de uppbyggligaste stunder jag haft i mitt lif. Arbetet i denna jordmån må stundom synas hårdt, en enda sådan stund uppväger vida all möda. *Hans ok är lustigt och hans börda är lätt, hans — syndares Frälsare.*

Hennes ärende till mig var, att hon ville tacka mig för all kärlek till henne, för att hon fått vara på hemmet, och säga mig, att hon går hem i frid. Detta behöfde ej sägas med många ord, ty hela hennes ansigte sken. Hela hennes dödsbädd var så salig, att äfven de oomvända flickorna hade en stark känsla af Guds närvaro, som Klara ock sade till en, som sade sig vara rädd, “är du rädd för mig, så är du rädd för Gud.“ Hon inkallade dem allesammans och gaf dem alla allvarlig förmaning att gifva sitt hjerta åt Jesus innan det blefve försent. Då sedermera många af dem kommo in, sade hon: “kom icke in så många; jag har så kort qvar, jag behöfver vara litet ensam med Jesus.“ En dag såg hon litet fundersam ut. På tillfrågan hvad hon tänkte på, svarade hon: “Jag tänkte på att det finns olika härlighet och att mamsell B. väl kommer så högt öfver mig, så jag undrar, om jag får se henne“ — “men“, tilllade hon åter belåten, “jag tänker då det får vara litet, så tar hon nog reda på sin Klara.“ Hennes tro var som ett litet barns, så viss och segrande. “Jag går hem i frid.“ “Gud skall hafva er allihop.“ “Jag tänker på Jesus jemt,“ hörde man henne hviska mellan anfällen af andtäppa och plågor. Då hon hörde de språk, man upprepade för henne, sken hennes ansigte af glädje. Sista dagen hon lefde utropade hon flere gånger med

strålände leende: "o, så ljufligt, o, så ljufligt!" Hon kunde då icke mycket tala. Sista qvällen kallade hon sina kära vänner, som förestodo hemmet, vid namn, kunde ej tala, men uttryckte sin tacksamhet med att klappa den ena efter den andra på kinden. En del af den natten sutto tre vid hennes säng. Kl. nära 4 den 5 febr. fick hon en sked mjölk, man hjälpte henne upp i sittande ställning. Med detsamma utropade hon i triumf: "Herre Jes. . . ." och utan dödsrossling, utan en sträckning, for hon hem i *detta namnet*, som gifvit henne lif — hennes jordelif slocknade, som en veke utsläcket, men i *detta namnet*, som hon icke hann fullt uttala här, skall hon lefva evinnerligen. Hon skall i evighet med rövaren sjunga Lammets lof, och vi? — vi skola fröjda oss att få vara med och instämma med dessa, som Jesus sagt skola inkomma i himmelen förr än vi! Salig hvar och en, som är kallad till Lammets bröllop!

Den 8 febr. 1884 firades en enkel högtid å skyddshemmet till minne af den hemförlofvade Klara. Guds ord frambars af 4 talare och sång fattades icke, hvarken solo eller i kör. Utom de 4 hemmens 75 invånare voro våra i tjänst varande skyddslingar hembjudna och några vänner. Skaran var ej liten. Många kransar prydde Klaras vackra kista. Ännu i döden låg leendet kvar, och barnen tyckte att Klara såg ut som en engel. Hon hvilar nu i nya kyrkogården intill förlossningens dag.

Och vi, som ännu äro kvar — bör icke sådant uppmuntra oss att så och *icke förtröttas*? Skörden kommer i sin tid! Saliga lott att få räcka en fallen medmänniska en hjälpsam hand! *Vi* veta icke *hvar* frökornet tar rot. Sädens Herre vet det och *Han* har sagt; "de som med tårar så, skola uppskära med jubel, de gå åstad och gråta och bära utsädet med sig, de komma åter med jubel och bära sina kärvar." Ps. 126.

"Menniskosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade."
Luk. 19: 10.

Sommaren 1877 voro några få vänner, en stilla söndagsafton, samlade i Bibelqvinnohemmets lilla trädgård, der en af våra vänner bedt att få fira sin namnsdag. Då kaffet bjöds kom en objuden gäst: en stackars berusad qvinna, som sökte skydd. Karbuaklarne i hennes ansigte, så väl som hela hennes utseende, vittnade om att det icke var första gången hon fallit offer för dryckenskapsbojan. Hon syntes orolig och förstörd. Hon drack det erbjudna kaffet, men kunde icke förtära något kaffebröd. Man samtalande med henne, men kunde icke mottaga henne. Hon togs af polisen samma dag. Skyddshemmet vid Hvita Bergen var ännu icke börjadt, men denna tilldragelse, så väl som många liknande, bidrog i sin mån att lära oss inse behovet af ett hem till skydd för sådana arma medsystrar och ledde till bön derom till *honom*, som säger: *Bedjen, och I skolen få.*

För oss, som haft förmånen att känna den senare delen af denna qvinnas historia, är det mycket svårt att tro henne vara densamma, men det förhålligår vår Frälsare att han ur dyn upptager de juveler, som i evighet skola stråla i härlighet i hans konungsliga krona.

Se här några få drag ur hennes lefnadshistoria.

Mathilda W. föddes 1832 i Wansö församling af Nyköpings län. Hon fick som barn gå i skola och hade god kunskap, ehuru icke lif i Guds Sons tro. Vid 14 års ålder tog hon plats som tjenarinna och tjänade i åtskilliga hus. År 1859 kom hon till Stockholm. Till 23 års ålder hvilat ingen fläck öfver hennes rykte. Vid 24 år skedde hennes första fall. Herren, som ser i det fördolda, vet och känner de snaror fienden utlägger för sina offer — "den som är utan synd, han kaste första stenen". Hon föll i snaran. Vi känna icke alla närmare omständigheter, men veta att då hon födde sitt andra barn öfvergafs hon af dess fader, som lofvat henne äktenskap. Utan Gud, uppslukad af sorg, förtviflan och fattigdom, sökte hon släcka sin sorg med starka drycker och hängaf sig hejdlöst åt dryckenskapslasten. Så var nu den bana beträdd, som med otrolig hastighet

stupar i förderfvet. I Maj 1875 blef hon prostituerad. Tidtals, då hon vaknade upp ur sitt fall, sökte hon ännu göra sig lös från den hvirfvel, hvaruti hon blifvit indragen. Hon tog sig tjänst, men hvilken tjänst kunde stå henne till buds? Hon fick icke ut sin lön; då tog hon ett klädesplagg och pantsatte det, för att sålunda taga ut sin lön, och blef häktad. Hon var tvenne gånger på straff-fängelset. Sedermera insattes hon flera gånger på arbetsfängelset å Norrmalm. Alltså hade den förut fläckfria tjenarinnan inom kort nedsjunkit i förnedringens alla hemska grader och var såsom *tjuf, sköka, drinkersku* ett samhällets afskum. Nu syntes ju själafienden hafva sitt offer fast, men fridens Gud hade ännu fridens tankar om sitt förlorade barn, den gode Herden sökte sitt borttappade får — *till dess han fann det* och fick lägga det med glädje på sina starka axlar.

Nyss utkommen från Smedjegården (arbetsfängelset) sökte Thilda W. år 1879 inträde på skyddshemmet vid Hvita Bergen.

I hemmet var hon mottaglig för Guds ord och efter någon tids vistelse derstädes lemnade hon sitt hjerta åt Herren Jesus och blef lycklig. Vid hemmets vanor och arbetstakt fann hon sig väl; hon blef märkbart förändrad, dock ingaf hon oss farhågor, ty vi befarade att hon ännu litade på egen kraft. Efter omkring ett års vistelse på hemmet fick hon tjenarinneplats. Frestelse till starka drycker mötte henne der; hon trodde sig kunna motstå fienden, men det gamla begäret öfverrumplade henne; hon återföll i dryckenskap och lemnade platsen. Underrättade härom sökte och funno vi henne i ett beklagansvärdt tillstånd och togo henne tillbaka till skyddshemmet. Djupt och bittert ångrade hon sitt fall och mottog förlåtelse af Gud och menniskor. Fullt upprättad fick hon, efter någon tid, åter plats; der fordrades mycket nattvak, och då hon en natt skulle vara uppe för att göra rent, köpte hon sig öl, men knappt hade hon smakat det, förr än begäret åter var väckt, och hon drack till dess hon ej kunde reda sig. Polisen fann henne i berusadt tillstånd och insatte henne ett par dagar på häktet, hvarifrån vi åter togo henne till skyddshemmet. Djupt kände hon sin skam att på detta

sätt återkomma; hon var verkligen förkrossad. Den gode Herden sökte åter sitt får och *fann* det. Ljufligt var mötet mellan Jesus och det förlorade barnet. Hon hade nu lärt en svår lexä: att icke lita på sig sjelf, och erkände att hon i allt behöfde *Guds nåd*. Hon tog emot syndernas förlåtelse, och nåden gjorde henne så ljuflig. Hennes utseende vittnade om frid. En stilla glädje upplyste de eljes icke vackra dragen. Hon var för Gud och människor behaglig och täck. Hon var sedan på platser, der dryckesvaror begagnades, men nu var hon frälst från begäret och prisade Gud därför.

Från år 1883 innehade hon plats hos grosshandlar *** såsom vårdarinna för deras yngre barn. Hon var trogen i det lilla, och stort var det förtroende hon vann. Såsom bevis på hennes herrskaps belåtenhet fick hon ett guldr till julklapp. Barnen voro innerligt fästade vid henne.

Rörande var hennes härlek till oss och hemmet, der den gode Herden fann henne. Hennes tacksamhet och tillgifvenhet var så öm och en fin takt spårades i hennes små kärleksbevis. Till jul skänkte hon oss något litet smakfullt bokmärke, med påskrift af hennes egen hand. På ett af dessa hade hon skrivit: "Herren vedergälle dig det du gjort hafver, och din lön vare stor när Herren, Israels Gud, till hvilken du är kommen att hafva tröst under hans vingar", Rut 2: 12. På namnsdagar kom hon så lycklig med någon liten gåfva. En gång fick hon tillåtelse af sin fru att bjuda på kaffe på hemmet samt på en tårta, som hon sjelf fått tillaga. Då hon gick ut med barnskaran, var hon så glad, om hon fick möta sina vänner från hemmen. Hon hade ett innerligt böneumgänge med sin Gud och var viss om bönhörelse. Hon hade bedt om att få taga ett af barnen, som hon vårdat ända från födelsen, med sig att höra Guds ord, och hon fick det sista söndagen hon lefde. Det gjorde henne så lycklig. Hon var också alldeles nöjd, då hon icke kunde få gå att höra Guds ord. "Skulle jag icke tacka och lofva och gerna ligga på mitt ansigte inför min Gud, som blifvit lossad från *sådana* bojor?" sade hon.

Oväntadt hastigt kom hembudet natten mellan den

17 och 18 oktober 1888. På aftonen lade hon sig frisk, men vaknade med smärta åt hjertat. Någon tid förut hade hon haft samma anfall, men åter lika hastigt repat sig, men nu var stunden inne. Hon utsade det barnets namn, som hon hela tiden skött, utropade med glad frimodighet: Jesus! Jesus! och — var hemma... Hon har segrat! Hon står bland dem som öfvervunnit för *Lammets blods skull*, som tvagit sina kläder och gjort dem hvita i *Lammets blod*. — — — — —

Vid ett besök hos Thildas matmoder efter hennes död, lemnade hon om sin tjenarinna följande vittnesbörd: "Thilda har aldrig gjort oss något ledsamt. Hon har aldrig lärt barnen något ondt. Jag kunde så tryggt lemna barnen åt henne; jag kunde lita på henne som på mig sjelf. Barnen ha af henne fått lära att bedja till Jesus och att älska Jesus — och huru mycket godt jag fått lära af henne, det kan jag icke säga. Jag har förlorat icke endast en trogen tjenarinna, utan en vän. Barnen voro så fästade vid henne; den minsta frågar gång på gång: "Hvar är Thilda?" Jag svarar: "Hon är hos Gud". Barnet säger: "Kan icke Gud låta henne komma ned en liten stund till oss?" Alla sakna henne; hon var så ödmjuk, hade ett så anspråkslöst sätt, men vann alla. Hon läste sin bibel så gerna; hon lade alltid märke der och strök för hvad hon läst för dagen. Det sista hon läste var: "Varen icke bekymrade för morgondagen; ... hvar dag har nog af sin egen plåga". Hon lofvade mig sin bibel; den är gammal och nött och utan mycket värde för andra, men för mig är den en stor skatt. Morgonen efter hennes första anfall på natten sade hon: "Vet frun, jag trodde jag skulle dö". Jag svarade: "Hvarför talar Thilda om döden jemt?" Hon svarade: "Dertill måste vi ju alltid vara redo. Vi kunna ju aldrig veta när budet kommer!"

Det var under många tårar matmodern sade detta. Hon lät sätta på hennes kista: "Väl, du gode och trogne tjenare; i ringa ting har du varit trogen; jag skall sätta dig öfver mycket: gå in i din Herres glädje."

Den 21 oktober jordades Thilda W:s stoft till uppståndelsens dag. Flere kransar prydde hennes kista. På en stod skrifvet: "Från 5 små systrar till deras trogna vårdarinna."

Och vi, som måhända hafva en jernare väg in till vår Herres glädje — instämma vi i de förlossades jubel inför *Lammets tron*?

* * *

Glädjens med mig, ty jag har funnit mitt får, som var borttappadt!

Sofi A. föddes i Stockholms län 1831. Hon hade föga tillfälle till och äfven ringa håg för skolundervisning. Vid 10 års ålder kom hon i tjänst, men stannade icke länge på någon plats; från 16 till 20 år hade hon t. ex. tjenat på 7 olika platser. Hennes fall började vid 20 års ålder genom bekantskap med en man, som lofvade henne äktenskap, men sedan lemnade henne med ett litet barn, som snart dog. Hon kom sedan i samma förhållande till en annan man, som snart öfvergaf henne. Då började *Sofi* ett utsväfvande lif, berusade sig och lefde lättsinnigt. 1857 kom hon till Södra arbetsinrättningen och samma år i aug. dömdes hon till arbetsfängelset å Norrmalm. Från denna tid utgjorde hennes lif en kedja af elände, som varade i 22 år. Största delen af denna tid tillbragte hon i fängelse. Utkommen derifrån förde hon åter ett vildt, utsväfvande lif, som snart föranledde hennes återförsättande i fängelset, som hon kallade sitt "hem". Hennes lynne var ytterst våldsamt; att handgripligen slåss med polisen hörde ingalunda till det ovanliga. Att genom sitt usla lif vinna penningar var hennes hufvudbegär och ofta sväfvade hennes lif härigenom i fara. En gång slog hon i vredesmod ut en hel rad fönsterrutor med sina händer. Uti allt detta skonade Gud hennes lif och hennes lemmar, att de ej skadades. Om hon på fängelset med sitt arbete förtjent en icke ringa summa penningar, förstörde hon allt på mindre än 14 dagar, då hon fått sin frihet, hvarpå hon åter insattes i fängelse, ja stundom sjelf begärde att intagas der. Detta fortgick från 1857 till 1880, då hon i augusti begärde att få komma till skyddshemmet vid Hvita Bergen. I början trufdes hon icke, utan talade ofta om att gå "hem" till fängelset. Efterhand talade hon dock mindre

om att lemna oss, ehuru hennes hjerta visst icke var vunnet för Herren, ej heller hennes våldsamma lynne brutet. Minsta anledning kunde vålla svåra uppträden, och om hon sattes på prof och hennes bön beviljades att få besöka sina släktingar, öfvervåldigades hon af sitt gamla begär efter rusdrycker och kom berusad hem. Bekymmersamma dagar följde härpå. Detta inträffade sista gången för omkring 3 år sedan. Herren välsignade då ett allvarsamt samtal med henne. Hon har sedan varit fullkomligt pålitlig och har kunnat med full frihet gå förbi utskänkningsställen med slantar i fickan, som varit hennes egna. Hon sade härom sjelf: "Nog måtte detta vara *Gud*." En mycket stor förändring visade sig från denna tid i hennes sinne, särskildt i hennes förhållande till Guds ord, mot hvilket hon förut visat bitterhet och fiendtlighet, så att den, som i all vänlighet ville säga henne ett ord om Herren, kunde vara viss om ett stråft svar eller ock att hon flydde undan. De senare åren deremot blef det hennes lust att höra Guds ord, och ett uttryck af stor blidhet spred sig öfver hennes mörka anletsdrag, då man talade med henne om Herren. Äfven blef hon oss till en verklig hjälp; hon sydde utmärkt väl, var så ordentlig och fullt pålitlig, att hon betroddes med åtskilliga förtroendeuppdrag och svek oss aldrig. Då hon fick besöka sina släktingar, längtade hon "hem", ty, sade hon, der talas icke om annat än jord och verd; jag kan ej trifvas der Guds namn missbrukas och der det icke talas om Gud". Visserligen hände det ännu någon gång att hon blef förbittrad, men det var ett lidande för henne, och då man talade med henne derom, var hon mjuk och böjd. Sista tiden blef hon allt mera bevarad från lynnets utbrott. Hon var mycket tjenstaktig; hennes kärlek och tacksamhet var stor.

Hennes helsa hade länge varit bruten; i aug. 1888 insjuknade hon häftigt och doktorn sade det vara kräftan. Hon blef dock bättre, ehuru hon ofta under det sista året måste intaga sängen. Den 12 aug. 1889 insjuknade hon åter häftigt och doktorn förklarade att hon *måste* vårdas på sjukhus. Ehuru hon mycket önskat få vara hemma, fögade hon sig häruti och tog äfven

detta från Herren. Vid täta besök från hemmet yttrade hon stor belåtenhet, sägande: "Herren visste att jag äfven behöfde denna stillhet på sjukhuset, som gjort mig godt!" Hon var glad och lycklig. Den 24 var hon betydligt sämre, sade då till hemmets husmoder, att hon hade så mycket hon ville säga, så mycket att bedja om förlåtelse för och att tacka för, sade att *Gud frälst henne af nåd* och att *hon var viss att få gå hem till Gud*. Hon sade: "*Gud har lossat mig från allt; Jesus allena är kvar!*" På söndagen var hon lika klen och sade sig vänta på Jesus. Det sista hon yttrade var: "dör jag, så kommer Jesus och hemtar mig hem". Detta skedde d. 26 aug.

Jesus, som öppnade himladörren på vid gafvel för röfwaren på korset, har hemtat sin brud. Ett tomrum är lemnadt på hemmet, men korsången derhemma har förhöjts med ännu ett krossadt rö, som blifvit en orgelpipa i den stora konserten, som brusar till *Lammets lof*.

Honom vare ära och pris nu och i evighet! Amen.

* * *

"Edert arbete är icke fåfängt i Herren." 1 Kor. 15: 58.

Det har behagat Herren att åter hemhemta en af sina "juveler" på skyddshemmet vid Hvita Bergen. Den som under flere år känt vår lilla "juvel" glad i sin Gud, stilla och trogen i sitt lif, med stort tålmod fördragande plågorna af en kronisk sjukdom, som medförde ett gruffligt lidande, har svårt att tänka sig henne hafva varit ibland dem som måste benämnas "samhällets afskum". Dock emedan *Menniskosonen* är kommen att uppsöka och frälsa det som, äfven inför människors ögon, är förtappadt och emedan hans namn derigenom blir förhärsligadt, så vilja vi här framlägga några få drag af hennes föregående, sorgliga historia.

I en liten torparstuga på landet i Kalmar län föddes Mathilda A. år 1855. Hennes mor lefde i tron på Herren och dottern uppfostrades till ordning och arbete. Ända till sitt 17:de år var hon i sitt hem, men från denna tid fick hennes lif en mörkare färg. Modern dog,

och då fadern kort derefter åter trädde i äktenskap blef icke hemmet för Mathilda detsamma som förut. Bemött med hårdhet af sin stjufnor, tog hon plats som tjenarinna och kom under denna tid i brottslig förbindelse med en man, som lofvade henne äktenskap, men öfvergaf henne och begaf sig till Amerika. Är icke detta många tusende olyckligas historia?

Öfvergifven återvände Mathilda till sitt hem, der hon födde en son, som snart derefter dog.

Med än mera bitterhet bemött af sin stjufnor, begaf Mathilda sig till Stockholm, der hon hade åtskilliga platser, men behöll dem blott en kortare tid. År 1878 blef hon åter i hafvande tillstånd; entledigad från sin tjänst, utan mat, utan husrum, utan någon att vända sig till och — *utan Gud* — stal hon; blef upptäckt och straffad för stöld. I fängelset födde hon sitt andra barn, en flicka, om hvilken hon ensam fick draga försorg.

Utkommen från fängelset intogs Mathilda i "Hemmet för frigifna kvinnor" och fick derifrån plats, men behöll den icke länge.

Från denna tid störtade hon hejdlöst fram på den bana, som brant stupar ned i förderfvet. År 1882 blef hon prostituerad. En otuktens fånge och offer sökte hon släcka samvetsanklagelsen i dryckenskapslasten, tobaksrökning och läsning af dåliga böcker. Med en likasinnad, dålig flicka reste hon af rädsla för polisen till Köpenhamn, ja, från stad till stad, förande ett uselt lefnadssätt, blef omsider häktad och med fångskjuts återsänd till Stockholm. Här följa efter hvarandra otuktslastens förfärliga följder: kurhus, fängelse och omsider en obotlig (dock ej smittosam) sjukdom för lifvet.

Den 25 juni 1883 begärdes inträde för Mathilda på *skyddshemmet vid Hvita Bergen*. Ehuru hemmets mål är att mottaga sådana som vi hoppas kunna utsända som tjenarinnor (hvilket icke var möjligt med Mathilda till följd af hennes sjukdom), så funno vi oss dock ledda att mottaga henne, hvilket vi aldrig ångrat. Redan första året fick hon ett kraftigt intryck af sanningen vid en bönestund på hemmet och från denna stund blef hon mer och mer vänd till Herren och mottaglig för

hans nåd. Hennes väsende blef så förändradt. Hon blef stilla och ljuflig. På Sabbatsbergs sjukhus, dit hon tidtals måste komma, fick hon vara ett litet ljus bland patienterna genom sitt tålmod och sin hjälpsamhet.

Hon kände vid denna tid en brinnande lust att resa till sitt fädernehem i Småland. År 1887 fick hon denna sin önskan uppfylld; hon fick der vittna om den nåd, som var henne vederfaren, men, bemött med samma bitterhet af sin sjufmor, var hon glad att få återvända till sitt "hem" vid Hvita Bergen, som hon lärt att älska, och var det hennes hjertas åstundan att här få stanna till sin död. Det var kärt för oss att kunna gå hennes önskan till mötes. Oaktadt hennes sjukdom medförde stora svårigheter, var hon oss till stor glädje. I Guds ord hade hon sin fröjd och sin lust. Hon berättade ofta, jublande, huru något dunkelt skriftställe för henne blifvit klart. Om hon någon gång felade i ord eller handling hade hon ingen ro förr än hon fick omtala det och bedja om förlåtelse. Med hänsyftan på hennes nuvarande och förra lif sade hon: "Ja, det är *nåd*, idel *nåd*."

Den 13 dec. 1890 nedlades hon på sin sista sjukbädd. Hon berättade med glädje huru hon en morgon hörde en röst ropa sig vid namn; hon reste sig upp och såg sig omkring, men ingen var der. Då hon åter lagt sig ned hörde hon samma röst: "Mathilda, sök icke hjälp hos andra, jag är din Gud."

Julafton sökte vi göra det så trefligt som möjligt i hennes lilla rum. Der var en "julstake" tänd och en stor del af hemmets invånare kommo dit och sjöngo julsånger för henne. Särskildt glädde det henne, då en af hennes kamrater sjöng utanför hennes dörr: "Jag är så glad, att Jesus är *min*", "Jesus är *din*", o. s. v. En gång, då hon klagade öfver att hon under de svåraste plågorna icke förmådde någonting, hvarken bedja eller tänka, fick hon obeskriflig tröst genom en af hennes kamraters svar: "Då du sjelf intet förmår, så bär ju Jesus dig." "Endast *Jesu blod* förslår," sade hon med glädje, "*Jesu blod* borde stå skrifvet öfverallt." Ofta ville hon höra sjungas en sång, som börjar: "Håll

dig till *klippan*, dyrköpta själ.“ De sista dagarna voro hennes plågor mycket stora, men vår snälle doktor gaf henne blott helt obetydligt morfin, då plågorna syntes outhärdliga. Han sade: Jag vill icke störa hennes frid. Och då hon ej ville taga det, sade han: Hon slipper det så gerna. Sista dagen låg hon liksom slumrande, men upprepade gång på gång: Ja, ja, likasom besvarande någons tilltal. Den 2 jan. 1891 utandades hon sin sista suck i stor frid. Frälsaren hade hemhemtat sin blodtvagna brud. *Hans namn* vare i evighet lof, ära och pris!

Arbetet bland barnen.

Barnhemmet N:o 1.

“*Hvad I hafven gjort en af dessa minsta — det hafven I gjort mig.*“
Matt. 25, 40.

Att bibelqvinnorna, vid sina husbesök, funno barn i den ömkligaste belägenhet förstår hvar och en, som något blickat in i en hufvudstads mysterier. Redan första vintren upptogos några i bibelqvinnohemmet för en tid. Följande vinter, sedan skyddslingarne fått sina afskiljda rum, ökades familjen otroligt fört; hvart och ett af barnen har sin egen, sorgliga historia. Det första hade visserligen, ovanligt nog, en känd fader, men han var en stor drinkare; modren försörjde den lilla familjen genom att hafva ett “stånd” med bakverk, och der bodde de sommartiden äfven om nätterna. Den lilla dottern hade på våren vrickat sin fot, men ändå slunkit med den hela sommaren tills hon på hösten åter vrickade den och låg i stor smärta i det lilla ståndet. Då nu den berusade fadren oregerlig kom “hem” och illa sparkade den lilla, blef nöden rätt stor. I detta läge fann en af bibelqvinnorna barnet och bar henne, med modrens sam-

tycke, till hemmet, der hon fick öm vård och all möjlig skötsel. Hon blef snart hemmets lilla älskling. Något senare togo vi till hemmet ett barn till en af våra skyddslingar, som tillbragt en stor del af sin tid på fängelset och på hvilken vistelsen på hemmet icke syntes bära någon frukt. Hon var en af vår "brudar", syntes en tid hyggligare och tog sitt barn ifrån oss. Men snart blef eländet lika stort, och vi fingo efter några år taga igen barnet, men i ett sådant tillstånd, att vi icke kunde taga henne bland våra barn utan betalade för henne hos hennes mormor på landet, hvarefter hon åter kom till oss och utgör ännu i dag en af vår barnskara. Vidare bad en af bibelqvinnorna för en liten tvåårig flicka, som frös och for illa, tills äfven hon togs. Vid påsktiden 1880, lades på våra hjertan tvenne barn, döttrar till ytterst dåliga qvinnor och hemmet öppnades äfven för dem. Här fanns således icke brist på barn, och Herren lade oss på hjertat att bedja om ett *barnhem*. O, huru ljufligt han hörde och svarade. Ett litet hus fanns på samma tomt som skyddshemmet, som vår värd åtog sig att reparera och *hyresfritt* upplåta till barnhem. Det var en stor glädje, då Herren gaf oss detta hem och en husmoder, som han sjelf fostrat för detta kall och gifvit verkligt modershjerta för de små. Huset består af ett rum och kök på nedre botten samt tvenne mindre rum ofvanpå, således af minsta slag, men läget är utmärkt i den sköna, stora trädgården, der hvart och ett af barnen kunde få sitt lilla land. Herren vare lof för sin ousägliga gåfva!

På nyåret 1881 stod det lilla huset i ordning så nätt och pryddigt, och nu började iordningställandet af det inre. Åtskilliga af våra vänner åtog sig att fylla det nya hemmets behof. Genom en väns försorg gick flyttningen fritt och med lust, och många villiga händer hjälpte till. Nu först blef det rätt synligt huru många och rika gåfvor barnhemmet fått, hittills förvarade i "moderkupan." Möbler, skänkta från skilda håll, öfverensstämda till både färg och form, som om vi beställt dem, och det med god smak ändå. Hvem skönjer icke häruti vår Faders hufvudhårsomsorg? Sängkläderna, både barnens och deras vårdarinnors, voro utmärkta i

sitt slag. Gardiner skänktes af en vän i Norrland, som sjelf väft dem. Från samma vän, som gaf madrasser, hvartill hon sjelf med några vänner spritat bast, kom en hel sändning de prätigtaste påsar innehållande olika slags gryn m. m. märkta med "barnhemmet" och innehålllets namn. Slutligen kom också från samma håll, till barnens ousägliga förtjusning, ett dockskåp, hvar till redan på julen ett utvaldt innehåll blifvit skänkt.

Så pryddt vårt lilla barnhem nu stod der, så väl fylldt genom vänners gåfvor både i skänk, skafferi och garderob, fattades ju dock ännu åtskilligt. Så fanns t. ex. ingen klocka. Detta fick en vän höra och köpte en utmärkt god för de penningar hon afsett till en vinterhatt.

Den 13 jan. följde vi barnen till deras nya hem från "moderkupan", bibelqvinnohemmet, som hittills inrymt både vårdarinnor och barn. Det var just en egendomlig liten procession: hvar och en bar något; de små barnen sina dockor. Det yngsta bars i husmoderns moderliga famn. Det hade en tid varit krassligt, enda molnet på den eljes ljusa horisonten af barnhemmets tidiga historia. Vi läste dernere 2 Krön. 7: 16, som Herren gifvit särskildt för det tillfället. Det är rörande att sålunda vara föremål för Jesu ömma omsorg.

D. 20 jan. skedde en enkel invigning i närvaro af vårt kära värdfolk och några vänner, så långt utrymmet medgaf. Tvenne bröder talade Guds ord. Stunden var gripande, och de små, dyrköpta barnen buros särskildt fram till nådastolen. Hela det lilla hemmet är en minnesvärd af vår Guds trogna omsorg. Allt så hemtrefligt; intet af inrättning. De behof, som efterhand hafva blifvit framburna till Herren, hafva alla blifvit fyllda. Barnen bådo Jesus om en lampa — och snart hängde en utmärkt treflig taklampa i arbetsrummet, skänkt af en vän. Vidare bådo barnen om en kälke, och det dröjde ej länge förrän de fingo en sådan. Barnhemmet fick först låna knifvar och gafflar af "moderhemmet", men inom kort skänkte en vän just hvad som fyllde behofvet, deribland små för barnen — just hvad vi hade önskat. Flere ark kunde upptagas af detaljer.

Ännu fattades ju åtskilligt, som man skulle kunna kalla outhärligt, men det kom efter hand.

Samma dag som lilla barnhemmet invigdes, fingo vi erfara en af dessa underbara bönhörelser, hvarmed Jesus stärker vår svaga tro. Penningarne voro slut och räkningar skulle betalas, som lågo betungande på min medhjelparinnas hjerta. Vid morgonbön lade vi därför fram saken för vår Gud, påminnande honom om hans löften att fylla våra behof. Detta skedde omkring kl. 9. En timme derefter kom ett rekommenderadt bref, intet namn underskrifvet, blott Math. 6: 34 citeradt, med påskrift: till bibelqvinnohemmet, skyddshemmet och barnhemmet, och der låg 500 kronor. Så härligt fyller Herren äfven de genom ett nytt hem ökade behofven.

Dock har det ju icke kunnat få gå utan försökelse. En dag kände husmodern på barnhemmet sig så beklämd; hon tänkte på huru "skyddshemmet" kunde arbeta och förtjena, men hvad kunde hon göra med sina små? Hon gick till sin bibel, och all hugsvalelses Gud gaf henne detta svar: "Den som samlade mycket, hade intet till öfverlopps, och den som samlade litet, honom fattades intet." 2 Kor. 8: 15. Oron var med ens försvunnen.

Vi anföra åter några utdrag af bref:

D. 16 mars 1881. "Barnhemmet är fortfarande ett lofämne. Vår Fader sörjer härligen för oss. De sista barnen vi intagit hafva varit jämmerligen miss-handlade af deras onaturliga mödrar: den äldsta, 11 år, så hårdt slagen af sin moder, som är drinkerska, att det i början var föga hopp om hennes förstånd. Då man tilltalade henne, blef hon utom sig, skrek och skälfde i hela kroppen. Bruket af knif och gaffel samt att sitta till bords var henne alldeles främmande; men efter en tids vistelse i solvärmen af en öm moderlig behandling tinar hon upp mer och mer, ser vänlig, tillgänglig och ej öfvermåttan besynnerlig ut och tackar dagligen Gud "att få vara på detta sköna ställe, der det är så godt att vara." Visst behöfver hon ännu skötas som ett barn, så gammal hon är, och kan ej alls läsa rent, men det går så småningom och förstån-

det klarnar efter hand. Lofvad vare Herren för all hans nåd!

Det sista pyret, 4 år gammal, ser ut som om hon vore två; oj, sådana små pinnar till ben! Hennes moder, en svår, lastbar qvinna, har vanskött henne i hög grad. Barnet har ock varit med modren på "kurhuset," det visste vi ej förrän vi tagit henne (och *hvem* vill eljes taga sådana?). Hennes vissnade lemmar vittna tydligt om svält och vanskötsel. Om de ärfda dåliga vätskorna vittna stora knölar på halsen; vi sköta henne enligt doktors föreskrift — inte är det så trefligt, men vi hafva anbefallt henne åt vår Gud och Fader. Doktern har sagt att det inte är farligt för de andra. Den snälle doktor S., som gifver alla hemmen *fri* läkarevård, är ock en stor Guds gåfva.

Hvilket uselt kräk vår lilla flicka är. Ögonen äro sjuka och ljusskygga. Hon talade nästan intet när hon kom, men börjar gifva begripliga ljud ifrån sig. Först liknade hon ett litet smutsigt trasbylte, men o, så godt att få taga bort smuts och ohyra och, i stället för hennes gamla paltor få kläda henne i rena kläder, hvarmed våra vänner från skilda orter försett vårt barnhem. De barns lyckliga utseende som varit hos oss någon tid, är ett vittnesbörd af vår Faders kärlek och omsorg.

D. 30 mars 1881. "Beröm af Doktor S. för det sista barnets skötsel: "hon såg icke ut som ett meniskobarn, då hon kom." Herren tillhör äran."

Första tiden, medan några af barnen voro helt hjälplösa, sköttes hemmet af två vårdarinnor. Sedan hemmet hunnit ordnas, barnen vänjas vid arbete och vår Fader äfven försett dem med undervisning i nödiga skolämnen har husmodern ensam skött de 11 små plantorna. Såsom i en familj få de äldre barnen turvis biträda med att se efter de mindre och att deltaga i husliga göromål efter sina krafter. Hvarje framsteg häruti anses som ett *stort* förtroende och ett önskningsmål, som väcker deras stora glädje. Såsom t. ex. då de *få* börja hjälpa "Moster" att stryka eller skura m. m. eller då de vid äldre år *få* börja väfva. Hemmets mål är att bilda barnen till praktiska, dugliga qvinnor. Så

behäftade med svåra sjukdomsämnena som de flesta af dem genom arf äro, utgör det ett stort under och ett fortfarande ämne till tack och lof, att de i allmänhet äro så friska, hvarom deras glada, frimodiga utseende bär vittnesbörd.

Våra vänner hafva varit outröttliga i att förse våra barn med linnen, strumpor, m. m. Flere systerföreningar både bland barn och äldre hafva i kärleken tänkt på våra små. Sannerligen "de som litet samlade fattades intet." Herren skall ock rikligen välsigna alla dem som han fått göra villiga att hjälpa oss. Lönen skall blifva uppenbar på den dagen, då de som här sått ut ädel säd, om än med tårar, skola komma med glädje och bära sina kärftar.

Så hade den käre Herren i sin stora nåd försett oss med trenne hem och rikligen försörjt hvar och ett af dem. Barnhemmet var särskildt vår lilla "solstråle." Arbetet bland de små är så hoppgivande och hans löfte så dyrbart: "Hvilken som undfår ett sådant barn i mitt namn, han undfår mig," Math. 18: 5.

I början af 1882, då en ljufvig nådesvind blåste öfver skyddshemmet, berördes äfven våra barn af Guds Helige Ande. Särskildt efter en bönestund på skyddshemmet blef det lifaktig rörelse ibland dem, enskildt böneungänge med Gud, syndabekännelse och barnslig glädje öfver undfången nåd samt trosvisshet att Jesus nu bodde i deras hjertan. Vi fröjdade oss med bäfvän, men o under af nåd! så vidt vi kunna se, tillhöra de Herren allt intill denna dag.

Det är en salig öfning att bero af Gud, men så kännbar ibland, ty han klemar ej med sina barn utan ställer sig stundom "främmande", såsom frågade han ej efter dem, men — just då, o hvad han helper härligt!

Under de första sex åren lät Herren vårt arbete fortgå och tillväxa utan afbrott, om ock under ständiga vexlingar. Såsom man omhuldar och stöder ett barn, så omhuldade Herren oss, särskildt genom det jordiska

stöd han gifvit oss i den vän, som hyresfritt åt oss upplät det ena huset efter det andra och var vår trogne rådgifvare vid hvarje påkommande behof.

Mot slutet af 1882 var tiden inne att införa oss i en alldeles ny klass af vår himmelske Faders skola derigenom att denne vän sjelf råkade i trångmål. Det var ett hårdt slag. Tunga moln skockades öfver våra hufvuden; hela lilla planteringen vid Hvita Bergen hotades med upplösning — alla hus, der våra hem funnit tillflykt, skulle nemligen säljas, och vi voro icke, menckligt att se, vissa om tak öfver hufvudet till årets slut. O, om man genast förstod att sådant vore ett *trosprof*. Men nej — den tanken kommer så lätt: "Herren har icke längre behag till oss", och detta utgör den bittra ste droppen i kalken. Dessa hus, der vi fått erfaras så många dyrbara bönhörelser, så många bevis på vår Faders trofasta omsorg, ja, dem vi nästan ansett såsom våra egna, skulle säljas! Alla menckliga utvägar och utsigter voro stängda; det såg mörkt ut rundt omkring oss, men *öfver* oss lyste löftesstjornan: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig." Och det blef bön och åkallan på hemmen, stora och små bådo, enskildt och gemensamt. Vi ödmjukade oss i stoftet inför vårt lifs Gud och bådo honom uppenbara om det var något i vårt arbete, som han icke kunde välsigna; vi bådo om rening, om rensning. Vi voro redo att lemna hemmen och arbetet, om *han* så ville, eller flytta hemmen — det var blott *ett* vi nödvändigt behöfde: *att han gick med oss*.

Likasom Mose till svar på bönen: "Låt mig se din härlighet!" inneslöts i en bergsskrefva, betäckt af Guds hand, och fick se hans härlighet *först sedan Herren gått framom*, 2 Mos. 33: 18—23, så lingo vi, efter en tid af nöd, kamp och trängsel, åter *se* Guds mäktiga, väldiga, skyddande hand uträckt, undanrödjande hindren, görande väg midt i hafvet, förvandlande nödrop till jubelklang. Såsom solen genombryter dimmorna, förvandlande den kulna, kyliga morgonen till solljus, klar dag, så öfverveldigas man vid sådana erfarenheter af Herrens utsägliga nåd, kärlek, rikedom och kraft, och hjertat flödar af *hans* lof "åt hvilken vi betrott vår sak." Stora

äro Herrens verk, den som derpå aktar hafver lust deraf!"

Hjelpen kom dock icke genast, icke på en gång. Först stillade Herren våra oroliga sinnen med sitt: "*Frukta icke — det är jag*". Han ledde oss med sina ögon. I alla hemmen förnams *Herrens närvaro i nöden*. Under julen fingo vi såsom en liten "vapenhvila" under den hårda striden. Man hade ej tid till många tillredelser till den eljes så efterlängtade julen, men barnens trosfrimodighet kom oss till hjälp. En af dem menade det vara julklapp nog, om vi fingo bo kvar.

På nya året började underhandlingarne om husens försäljning med ny fart. Då en spekulant besåg husen gaf Herren en af bibelqvinnorna, anställd vid skyddshemmet, språket: "besluten ett råd och det varder intet af"; deraf blef också intet. Då sedan en annan kom i samma ärende, fick hon ett annat språk: "*Söken stadens bästa . . . ty när den väl går, så går ock eder väl.*" Jer. 29: 7. Ingen af oss visste att denne spekulant kom i och för stadens räkning; så var det dock. Våren 1883 inköptes af Stockholms stad egendomen 53 Stadsträdgårdsgatan (nu Wermdögatan), der skyddshemmet och första barnhemmet äro belägna. Genom hyreskontrakt tillförsäkrades oss att tills vidare bibehålla våra hem derstädes mot en årlig hyra af 3,000 kronor, år 1884 nedsatt till 2,800 samt år 1889 ytterligare nedsatt till 2,000 kronor.

Bibelqvinnohemmets bostad 28 Nya gatan (nu 104 Skånegatan) blef icke såld, ehuru köpekontrakt redan var uppsatt, utan hafva vi äfven härstädes fått bo orubade mot en årlig hyra af 1,200 kr., sedermera nedsatt till 1,000 kr.

Så till vida hade nu den käre Herren låtit oss komma till ro, men — ett stort *men!* . . . kunde vi tro vår Gud, ja, var det icke rent af *förmätet* att våga tro Gud om att fylla dessa våra nya, så utomordentligt stora behof? Herren hade särskildt förberedt oss för denna trospröfning. Redan i början af år 1882, då vi stannade för språket: "varen ingen något skyldige", Rom. 13: 8, fingo vi se underbara ting, och "större ting än dessa äro skall du få se." Vi *ville* veta Guds vilja och väg

för oss, och *vi kommo icke på skam*. Likasom enkans oljekruka hafva våra förråd tillväxt i samma mån som utgifterna ökats. Vid hyrans erläggande fingo vi se huru Herren alldeles afpassade summans storlek efter behofven, då vi från skilda, alldeles oväntade håll, fingo till första kvartalet en 1,000-kronas sedel med påskrift: "till hyran" och till andra kvartalet en lika stor sedel med samma påskrift, att icke nämna de mindre beloppen, som fyllde återstoden. Hvad kunde tydligare visa oss Guds vilja att fortsätta vårt arbete, *der* han satt oss, öfverlåtande åt honom omsorgen att uppfylla våra behof? Hans heliga namn vare ära och pris!

Att trosproffet var för oss nyttigt, ja nödvändigt, är icke efteråt svårt att se. Vålgeringar blifva snart någonting alldagligt, om man än menar sig vara tacksam därför, hvilket bevisas af den öfverraskning man erfar, då ett afbrott uppstår i det man dock aldrig haft att påräkna för mera än ett ögonblick i sänder. Skulle skolbarn icke få *nya* lexor, hurudan vore då skolan? Skulle Guds barn icke få *nya* prof, huru blefve tron då öfivad? Herren vare lof, han förstår att fostra sina barn till sin tienst! Må vi blott förstå att böja oss under hans mäktiga hand, så vill han, skall han upphöja oss i sin tid.

Med denna nöds tid börjar en ny afdelning af vårt arbete vid Hvita Bergen. Det är likt vår Gud att föra sitt folk genom trånga bergpass ut på vidare rymder.

Vi fingo *då* med våra vänner utbrista i Guds lof. Men huru mångdubbelt få vi icke *nu* instämma, då vi under alla dessa *femton* år fått erfaras Guds härliga hjälp och fått sluta dessa femton år med vår förökade skara utan skuld! Lofsång höfves oss. Allt hvad anda hafver lofsjunge Herren! Halleluja.

Barnhemmet N:o 2.

Under det Herren sålunda genom skyddshemmet och barnhemmet gifvit vårt arbete en mera ordnad verksamhet bland stora och små af samhällets olycksbarn, fortfar det att i "moderkupan" vara frisk omsättning. Det

ökade antalet af bibelqvinno-elever *måste* ju medföra minskning i våra tillfälliga "gästers" antal, dock mot-togo vi ännu sådana i möjligaste måtto efter vår för-måga. Bibelqvinornas beskrifningar på stackars van-värdade barn, påträffade vid husbesöken, voro hjertsli-tande. Den välsignelse vår Fader låtit oss erfarä med våra, från ländet undanryckta barn, verkade naturligt-vis en stark medkänsla för dessa små, som ännu voro kvar deruti. Var väl behovet af barnhem fylldt genom det hem vi fått? O, nej, behovet tycktes växa i sam-ma mån de blefvo kända. Hade vi tro nog att bedja om ännu ett barnhem? Ja, skulle vi våga tillämpa på oss: "Det behöfves icke att de bortgå — gifven I dem äta?"

Redan på förhand hade Herren kommit vår klenro till hjälp, då vi hösten 1882, i testamente efter en hem-gången, vårt arbete mycket hängifven vän, fingo 5,000 kr. Men våren 1883 hade ett sjukhem blifvit bildadt, hvarom vidare längre fram. Vi hade således växt till fyra "skaror". Var det icke nog för oss att sköta? Skulle vi våga börja ännu mera? Vi lade saken i bön inför vår Fader och bådo honom visa oss sin vilja.

En dag nära jul kom en af våra vänner, beklagande sig att hon hela dagen förgäfves sökt plats för en liten ett-årig flicka, som skulle utskrifvas från sjukhuset och, förnekad af sin onaturliga moder, icke hade någon i verlden som frågade efter henne. Vi mottogo barnet såsom en dyrbar julklapp af vår Fader. En annan liten sjuk, öfvergifven stackare, utsyulten, full af smuts och ohyra, bars en dag hem af en af bibelqvinorna. En afton kom en qvinna, hemfallen åt dryckenskapslasten, med sin lilla flicka; modern, utkörd från sitt usla till-håll, hade ingen råd för sitt barn. Sedan bibelqvinorna tagit noga reda på förhållandet, var det ingen annan råd än att taga barnet om hand, sätta på vatten, taga fram badbaljan och låna kläder på barnhemmet tills vi hunno sy nya. O, huru skönt att få bränna upp de små kräkens usla trasor och se dem hela och rena! De se genast så helt annorlunda ut. Sådana fall upp-repades tills barn voro upptagna i alla hemmen, ett var dessutom af oss inackorderadt hos en kristen gumma